

MIOP
UKIUMOORTUMUT
NALUNAAARUSIAA **2023**

Meeqqat Oqaaseqartartuata nalunaarusiaa

2023-mi FN-ip Meeqqanut isumaqatigiissu-siaanut Kalaallit Nunaata peqataalersima-nera ukiunik 30-nik nalliussivarput.

Taamaakkaluartoq suli unammilligassari-satsinnik eqqaasitsivoq. Kalaallit Nunaanni isumaqatigiissummi anguniakkat 19-iusut suli unioqqutinneqartarput, tamannalu ajorluinnarpoq iliuuseqarfigineqartariaqar-lunilu.

Taamaattumik MIO-mit paasititsiniutigine-qarsimavoq Naalakkersuisut FN-ip Meeqqa-nut isumaqatigiissutaata naammassineqar-nissaanut iliuusissatut pilersaaruserisima-saat siulleg naammaginangitsvoq.

Taamaattumik nuannaarutigisimaqaarput Inatsisartuni 2023-mi FN-ip Meeqqanut isumaqatigiissutaata malinneqarnissaanut qulakkeerinninniarnermut iliuusissatut pilersaarummik nutaamik sanasoqarnis-saanut aalajangiussassatut siunnersuusior-toqarsimammatt akuersisoqarsimammallu.

Iliuusissatut pilersaarusiap nutaap 2024-mi saqqummersinneqartussap takunissaanut MIO qilanaarpoq.

2023-mi aalajangiunneqarsimavoq MIO-p nalunaarusiaani, Qamanimi, inuusuttut oqariartuutaat Naalakkersuisut imminut toquttarneq pillugu periusissiaanut ilanngunneqassasut.

MIO-mit nuannaarutigaarput, aalajangiisar-tut inuusuttut isumaannik tusarnaarsinnaa-lersimameri peqataatitsilersimamerilu. Nuannaarutigaarpullu taakkua periusissiami ilanngunneqalermata. Immikkut qujaffigeru-suppagut inuusuttut Qamani-mut tunniusseqataasimasut.

2023-mit 2025-mut MIO-mi iliuusissatut pilersaarummik nutaamik suliaqartoqar-simavoq. Siunertaq pingarneq tassaavoq meeqqanut atugassarititaasunik ilisimasat qaffassarneqarnissaat kiisalu Kalaallit Nunaanni meeqqat pisinnaatitaaffiinik nakkutiginninnerup pitsanngorsaaffigineqar-nissaa.

2023-mi Ebbe Munckip nersornaasiuttagaa-nik nersornaatisivunga. Nersornaat uanga kisima piginngilara, kisiannili meeqqat ilaqutariillu ukiuni kingullerni uannut MIO-mullu oqaluttuartartut aamma pigaat. Nersornaasiinerup takutippaa eqqortumik oqaluttoqarsinnaasoq, naak annernarsinnaa-saraluartut paquminarsinnaasaraluartullu.

MIO-p angalaneranit oqaluttuat saqqummi-uttaleqqaaratsigit assoralisimaartarsima-qaagut. Ullumikkulli tamanit qujaniarneq misigilersimavarput. Meeqqanit oqaluttuat piviusut tusaanngitsuusaaginnarneqar-sinnaajunnaarput.

Maannakkut akuersaarneqarsinnaanerulerni-kuupput, aammalu meeqqat atugarisaat amma-sumik tusagassiutitigut allatigullu oqaluuserine-qalersimapput matuuginnarneqaratik. Uannut tapersersuisimasut tamarmik qujassutissaqar-figeqaakka.

2023-mittaaq alloriarneq nuannersoq alla pivoq, tassami MIO KANUNUPE-lu suliniummut aala-jangersimasumut suleqatigiinnissamut isuma-qatigiissusiorput, suliniummi meeqqat inuu-suttullu nunaqarfinni kinguaassiutitigut kannguttaattuliorfigineqartarnerat akiorniarne-qarpoq.

2023-mittaaq MIO-mit inersimasut meeqqat pisinnaatitaaffiinik paasinninnerat misissuiffigine-qarsimavoq, ilaatigummi misigisaratsigu inersi-masut paatsoorsinnaasartut.

Naggasiutigalugu Meeqqat Siunnersuisooqati-giivinut, suleqatitsinnut, politikernut soqutigisa-linnullu tamanut qujanarujussuaq suliatinnik tapersersoratsigut.

Suleqatigiilluarnitsinnut qujanaq!

Asannittumik

Aviâja Egede Lynge
Meeqqat Oqaaseqartartuat

Meeqqat Oqaaseqartartuat aammalu Meeqqat Siunnersuisooqatigiivi

MIO-p aaqjissuusaanera qiviaraanni, suliffeqarfik Meeqqanut Oqaaseqartartoqarpoq, Meeqqat Siunnersuisooqatigiiviniq peqarpoq allattoqarfearlunilu. Kalaallit Nunaat FN-ip Meeqqat pillugit Isumaqatigiissusiaanut anguniarneqartunut 54-iusunut naammassinninnissaminut pisussaaffeqarpoq. Meeqqat Oqaaseqartartuata inatsisitigut pissutsitsigullu pisussaaffiit naammassineqarneri nakkutigisarai.

Meeqqat Oqaaseqartartuat ukiunut sisamakkaanut toqqarneqartarpoq. Aviâja Egede Lyngelu maanna toqqarneqarnerit pingajussaat ingerlappaa.

Meeqqat siunnersuisooqatigiivi

Meeqqat Siunnersuisooqatigiivisa ukiumut MIO-p iliuusissatut pilersaarusaannik suliaqarnissamut atatillugu ukkatarineqartussanik iliuusissanillu taakkartueqataasarput.

Meeqqat Oqaaseqartartuat Meeqqat Siunnersuisooqatigiivini siulittaasutut inissimavoq, siunnersuisooqatigiinnilu ilaasortat katillugit arfineq-marluupput, ukiunullu sisamanut toqqarneqartarlutik.

Meeqqat Siunnersuisooqatigiivi maanna atuuttut 2022-mi maajip 10-ani pilersinneqarput. Meeqqat Siunnersuisooqatigiivi qaamatit pingasukkaarlutik ataatsimiittarput.

MIO-p 2023-mi ukkatarisimasai

2023-mi Meeqqat Siunnersuisooqatigiiviniq ataatsimiinnerni MIO-p iliuusissatut pilersaarusiassaa initusimavoq, taannami aqutiga-lugu suliffeqarfik periusissanut nutaanut saattussaagami.

Taassumali saniatigut sammisat aalajangersimasut Meeqqat Siunnersuisooqatigiivini oqaluuserineqarsimapput, soorlu:

- Inuiaqatigiinni isumaginninnikkut nakkutiginninnerup unitsinneqarnissaanik oqaatiginiagaqarneq
- Ilaqutariit assigiinngisitaartut akuersaarneqarnerunissaat
- Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inersimasut ilisimasaat paasinninnerallu
- Meeqqanik killiliineq perorsaanerlu
- Meeqqanut digitalimik tusarniaasalernissap pilersinneqarnissaa

Meeqqat Oqaaseqartartuat Meeqqallu Siunnersuisooqatigiivi pillugit inatsisit sukumiinerusut uani atuakkit: www.naalakkersuisut.gl

FN-ip Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaat sukumiinerusumik uani atuarsinnaavat: www.mio.gl

Meeqqat pillugit siunnersuisooqatigiinni ilaasortat ukuupput

Aviâja Egede Lyng,
Meeqqat Oqaaseqartartuat

Rikke Frederiksen,
MSc, inuiaqatigiit katitigaanerannik ilisimasalik

Julie Lyng,
Kalaallit meerartaat pillugit kattuffiup allattoqarfiani aqutsisoq

Erni Kristiansen,
Ilinniartitsisutut ilinniarsimasoq aamma KRK-INUA-mi suliniummik aqutsisoq

Lars Fleischer,
Ilinniartitsisutut ilinniarsimasoq aammalu Avannaata Kommuniani atuarfeqarneq pillugu siunnersorti

Nuka Fleischer,
Mælkebøtteceneterimi piginnaasat ineriartortitsinerlu pilligit pisortaq

Dina Berthelsen,
Meeraaqqerisut aqutsisuat

”MIO-mi suleriutsumut allaanerusumut ikaarsaarnitta kingunerinaviangilaa meeqqanik inuusuttunillu tusarnaarunnaarneq. Killormuanilli pisoqassaaq.

Meeqqat inuusuttullu inuunerminni pisunut immikkut ilisimasaliupput, iliuusissatullu pilersaarusiame nutaami ukkatarineqartussani nutaani, MIO-mit anguniarneqarpoq, meeqqat inuusuttullu inuunerminnut attuumassusilinnut aalajangiussassanut peqataatinneqarnerunissaat. Ilisimasanik nutaanik ineriartortitsinermi aammalu meeqqanut inuusuttunullu suliniuteqarnerni meeqqat isumaat ilanngunneqassapput.

Suliatta ingerlateqqinnissaannut qilanaaqaagut”

Aviâja Egede Lynge
Meeqqat Oqaaseqartartuat

MIO-P ILIUUSISSATUT PILERSAARUSIAI 2023 - 2025

Ukiuni arfineq-pingasuni kingullerni MIO-p Kalaallit Nunaanni angalasimaqaaq, angalanermilu meeqqat inuusuttullu pillugit paassutissanik nalituunik katersisoqarsimavoq. Periuuserineqartumi ilaatigut paasineqarsimavoq, Kalaallit Nunaanni FN-ip meeqqat pillugit isumaqatigiissutaanni anguniarneqartut 19-iusut unioqqutinneqartarsimasut. Inernerit aallaavigalugit MIO-mi suleriesissaq nutaaq ikaarsaarfigineqalerpoq, iliuusissatut pilersaarummik nutaamik suliaqartoqarsimavoq, taannalu aqutugalugu meeqqat inuusuttullu atugarisaat pitsanngorsaaviginiarneqarput.

Iliuusissatut pilersaarusiame ilisimasat angalanernit 40-nit ilisimasarineqalersimasut aallaavigineqarsimapput.

Meeqqat pisinnaatitaaffiinik naammassininnissaq pitsaannerusumik naammassineqarsinnaaniassamat tigusiffinnit tutsuiginar-tunit ilisimasat ilaartorneqarsimapput.

Taamaattumik MIO-mi iliuusissatut pilersaarusiame nutaami ilisimasat pioreersut ineriartortinnissaat, aqqissuunnissaat ilaartorneqar-nissaat kiisalu nakkutiginninnermi sakkussat nutaat pilersinneqarnissaat anguniarneqassapput.

Taamatut suliniuteqarnermi anguniagaq tassaavoq Kalaallit Nunaanni meeqqat toqqissisimallutik ajunngitsumillu inuunissaat anguniarlugu MIO-mi pisariinnerusumik aaqiissutissanik nassaarsinnaanissaq siunnersuisinnaanissarlu.

Iliuusissatut pilersaarusiarineqarsimasumi 2023-mit 2025-mut atuuttumi MIO-mi tulluuttut ukkatarineqartussatut toqqarneqarsimapput:

INERSIMASUT MEEQQAT PISINNAA- TITAAFFIINIK PAASINNINNERAT

2023-p naajartornerani MIO nittartakkatigut misissuinermit ingerlatsisimavoq, misissuinermit inersimasut meeqqat pisinnaatitaaffiik paasinninnerat misissuiffigineqarsimavoq. Inuiaqatigiinni inersimasunit meeqqat pisinnaatitaaffii qanoq isigineqarnersut, qanorlu paasineqartarnersut MIO-p itinerusumik misissuiffigaa.

MISISSUINERUP ANNERTUSSUSAA UKKATARISALLU

Immersugassami assigiinngitsunik apeq-quteqarpoq, apequtillu aallaavigalugit FN-ip Meeqqat pillugit isumaqatigiisutaanni Meeqqat pisinnaatitaaffiik ilisimanninnerup paasinninnerullu inissisimaffia paasiniarneqarsimalluni.

Immersugassaq inuit attaveqaataanni MIO-p nittartagarisaatigut siammarterneqarsimavoq. MIO-miillu kommunini ataatsimut mailerineqartut attaveqaqatigiinnermullu immikkoortartaqarfiit allaffigineqarsimapput, taakkunungalugu saaffiginninnermi misissuinerup siammarterneqarnissaanut ikiorneqarnissaq kaammattuutigineqarsimavoq.

Taakkua saniatigut suleqatigisartakkanut, soorlu peqatigiiffinnut, NGO-nut, suliffeqarfinnut, Naalakkersuisoqarfinnullu mailer-toqarsimavoq, mailertermi immersuinissaq siammarterinissarlu kaammattuutigineqarsimapput. Akissuteqartut 1.474-iusimapput, Kalaallit Nunaannilu inersimasut innuttaasut taakkua 3,5 %-iisa missaraat.

NAATSORSUUTIT

Misissuinermit paasisat 2024-p ingerlanerani suliarineqassapput, naatsorsuutigineqarporlu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inersimasut paasinninnerat pillugu ilisimasaniq nalituunik pissarsisoqassasoq.

Ilaatigut meeqqat pisinnaatitaaffiisa siunertaasa inuiaqatigiinnilu pisinnaatitaaffiit paasineqarnerisa akornanni paatsuineq suunersaq ilisimaneqalersinnaalluni.

Misissuinerup aallaavigalugu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isigineqanngitsoortartut paatsoorneqartartulluunniit suunersut paasineqarsinnaassapput.

MISISSUINERUP TUNULIAQUTAA

Misissuinerup matuma tunngavia tassaavoq MIO-mit maluginiarneqarsimammat misilittagarineqarmallu, meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inersimasut akornanni ilisimasat annikinneri paatsuisoqartarneralu.

Paatsuisarnermut assersuutigineqarsinnaasut ilagaat meeqqat pisinnaatitaaffii aallaavigalugit paasineqartarmat meeqqat angajooqaminnik isumaginninnikkulluunniit paarsisorisaminnik peqataatitsigatik aalajangiisinnaasut.

MISISSUINERUP SIUNERTAA

Inersimasut meeqqat pisinnaatitaaffiik paasinninneri pillugit misissuineq sulini-ummit annerusumit aallaaveqarpoq, taannalu FN-ip Meeqqanut isumaqatigiissusiaata inersimasunut siammarterneqarnissaanut attuumassuteqarpoq.

Misissuinermit paasisat, Kujataanilu apersuinnikkut paasisat aallaavigalugit nuna tamakkerlugu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inersimasut paasinnittaasiat qanoq isikkoqarnersaq paasineqassaaq.

Ilisimasat ilaatigut meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inersimasunut naleqqussakkanik paasititsiniaanissamut atortussianik iliuuserineqartussanillu suliaqarnermut atorineqassapput.

MIO-P KUJATAANUT ILISIMASASSARSIORLUNI ANGALANERA

2023-mi aasap ingerlanerani MIO Kujataanukarpoq, angalanermi meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inuusuttut inersimasullu paasinninnerat paasiniaaffigineqarpoq. Paasissutissanik katerseriaaseq kvalitativ (imaqqortussusermut attuumassusilik) aallaavigalugu katersuisoqarpoq.

Misissuinerami Katersortarfimmi inuusuttunut workshopertitsisoqarlunilu oqallititsisoqarpoq, soqutigisallillu peqataasinnaasimallutik. MIO-mit Qaqortoq, Narsaq Nanortalillu tikinniarneqarsimagaluarput, sikorsuaqarnerali peqqutaalluni Qaqortoq kisimi tikinneqarsinnaasimavoq.

Qaqortumiinnermi Katersortarfimmi MIO-p inuusuttunut ilisimasalinnullu workshopertitsiniarneri ingerlanneqarput, kiisalu oqallitsitsisoqarluni. Narsamut Nanortalimnullu tikissinnaannginneq peqqutigalugu MIO Qaqortumi Hotel Qaqortumut inersimasunik qaaqqusivoq, peqataasullu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit oqaloqatigineqarsimapput.

Angalaneq unammillernartorta qaraluartoq, suliniummut – inersimasut meeqqat pisinnaatitaaffinik paasinninnerannut tunngasumut – ilisimasalik pissarsilluartoqarpoq.

MIO-p inuusuttut inersimasullu Qaqortormiut Workshopimi, oqallititsinermi oqaloqatiginninnermilu peqataasut qujaffigineqarput.

MEEQQAT PEQQISSUTSIMIKKUT SULLINNEQARTARNERAT PILLUGU ALLAGAQ

Iliusissatut pilersaarummi kingullermi FN-ip meeqqat pillugit isumaqatigiissutaasa malinneqarnerisq MIO-p allagaatinik takunnissinnaatitaaneq malillugu nakkutigisimavaa, meeqqanullu sullissinernik assigiingitsunik misissuinerimi meeqqat pisinnaatitaaffinik unioqutitsinernik suliaqarnernillu ilisimasaqalersimallutik.

2023-p ingerlanerani MIO-mit meeqqat pillugit peqqinnissaqarfimmi sullissinernit allagaatinik takunnikkumasimapput. Misissuinerimi paasisat inuit pisinnaatitaaffii pillugit inatsisileritoq, Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfimmi meeqqanik sullissinermik misissuinerimi suleqatigineqarsimasoq peqatigalugu allakkarineqarsimavoq.

Allakkiornermi siunertaavoq nalilersussallugu meeqqat peqqissutsimut pisinnaatitaaffiinik naammassinnittoqarnerisq, kiisalu pisinnaatitaaffinik unioqutitsisoqarsimanersoq paasiniassallugu.

Kalaallit Nunaanni meeqqat peqqinnissaqarfimmi sullinneqarnerat pillugu MIO-p allakkiaani siunnersuutit atuarneqarsinnaapput, taakkualu meeqqat peqqissutsimut pisinnaatitaaffiinik naammassinninnissamut pitsanngorsaannissamik siunertaqarput.

Allagaq tamakkiisoq MIO-p nittartagaani, www.mio.gl -imi, takuneqarsinnaavoq.

Peqqinnissaqarfimmi meeqqanut journalinimi allattuinerimi meeqqat isiginnittaasii ilanngunneqartalertariaqarput.

Meeqqanik misissuinerit piffissami innersuussutaasumi ingerlanneqarnissaat maluginiaqquneqarpoq.

Meeqqat naleqquttumik peqqinnissaqarfimmi sullinneqarnissaat anguniarlugu nakorsat eqqortumik piginnaanillit (meeqqat nakorsaat) qulakkeerneqartariaqarput.

Illoqarfiit avataanni meeqqat najugallit peqqissutsitigut sullinneqarsinnaanerat misissuiffigineqartariaqarpoq.

Kukkusumik sullinneqarsimaneq pillugu taarsiiffigineqartarneq pillugu inatsimmik nutarterinikkut nakorsiat inatsisitigut illersorneqarnerusariaqarput.

Nakorsiat maalaarutaannik pisariinnerusumik suliaqarneq aqutigalugu nakorsiat inatsisitigut illersorneqarnerusariaqarput.

Nakorsiat pisariinnerusumik maalaaruteqarsinnaanerat aqutigalugu nakorsiat inatsisitigut illersorneqarnerusariaqarput.

Nakorsianut sullissineq pillugu tamanut ilitsersuutit nutartikkat takuneqarsinnaasullu aqutigalugit nakorsiat, peqqinnissaqarfimmi sulisut inatsisitigullu illersuineq pitsanngorsaaffigineqartariaqarpoq.

Nakorsartissimaneq ersarinneroqqullugu journalinut nalunaarsuinissaq ukkarineqarnerusariaqarpoq.

DIGITALIMIK MEEQQANUT TUSARNIAANEQ

Kalaallit Nunaanni meeqqanut digitalimik tusarniaasoqartalernissaanut pilersaarusiorneq MIO-mit sulissutigineqarpoq. Tusarniaanerit pineqartut atuarfinni angajullerni atuartunut atugassiaapput, tusarniaanernilu anguniarneqassaaq sammisat aalajangersimasut pillugit meeqqat ilisimasaanik paasiniaaneq. Suliniummi Kalaallit Nunaanni meeqqat nunatsinniittut tamarmiullutik tusaaneqarnissaat anguniagaavoq, kiisalu sammisat nalinginnaasumik isiginiarneqarneq ajortut pillugit ersarissumik tamanullu atuuttumik ilisimasaqalernissaq.

Sammisanut tunngasunik meeqqanut tusarniaaneq

Meeqqanut tusarniaanerit sammisanut aalajangersimasunut attuumassuseqartassapput, nunalu tamakkerlugu meeqqat sammisaaq pillugu akissuteqaqquneqartassapput. Taamaaliornikkut meeqqat isiginnittaasiat ataatsimut isigalugu paasineqarsinnaanngussaaq. Meeqqanut tusarniaanermi sammisat meeqqat atugassarititaanut assigiinngitsunut tunngassuteqartassapput.

Børns Vilkårmut pulaarneq

2023-mi septembarip ingerlanerani MIO Danmarkimi Børns Vilkårmut pulaarpoq. Børns Vilkår ukiorpasuanngortuni meeqqanut atuartunut digitalimik tusarniaaneq misilittagaqarfigaat, misilittakkallu pillugit

MIO oqaloqatiginnippoq. Ilisimalikkat aallaavigalugit MIO-p Kalaallit Nunaanni meeqqanut qanoq tusarniaasoqartassanersoq isumassarsiorput, tunngaviusumillu kalaallinut tulluarsakkamik periarfissat pisariaqartitalu aallaavigalugit ilusilersuisoqassalluni.

Ineriartornermi eqqarsaatigisassat pingaarnert

Tusarniaariaasissamik ineriartortitsinissamut eqqarsaatigisassat pingaarnert tassaapput tusarniaarnert Kalaallit Nunaanni meeqqanit tamanit ingerlanneqarsinnaanissaasa qulakkeerneqarnissaat, meeqqat tunuliaqutaat sumilu inissisimani apeqquataatinnaq tusarniaaffigineqarsinnaassapput. Taamaattumik attaveqaasersuinerup iluani unammilligassat eqqarsaatigineqassapput, qulakkeerneqassallunilu isorliunerusuni najugallit digitalimik tusarniaaffiit iserfigineqarsinnaanissaat.

Qulakkiigassat appaat tassaavoq meeqqat pillugit paasissutissat mianernartumik suliarisinnaanissaat illersorneqarsinnaanissaallu. MIO-mit paasissutissat illersornissaannut pitsaassuseq qaffasissoq atorniarneqarpoq, suliallu ingerlanerani meeqqat pisinnaatitaaffii inuttullu inissisimaffii ataqqineqaqqissaanissaat. 2024-p ingerlanerani meeqqanut tusarniaaffissap ineriartortinneqarnera nanginneqassaaq.

NAALAGAAFFIIT PEQATIGIIFFIANNIT IMMIKKUT NALUNAARSUISARTUP KALAALLIT NUNAANNUT TIKERAARNERA

2023-mi februaarip ingerlanerani FN-imi nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii pillugit immikkut nalunaarusiortortartuq, José Francisco Cali Tzay, Kalaallit Nunaannut Danmarkimullu tikeraarpoq. MIO-miillu José Francisco Cali Tzayip oqaloqatigineqarnerani, nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaarutiniq suliaqartoqartillugu innuttaasut ilanngunneqartarnissaasa pingaassusaat oqaluuserineqarpoq.

Tikeraareernerup kingorna immikkut nalunaarusiortartup, inernerugallartut pillugit saqqummiivoq. Namminersorlutik Oqartussat meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit pitsanngorsaaniissamut iliuuserisai nersualarpai, aammalu FN-ip meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaannik 2023-mit 2030-mut naammassin-ninniarlutik iliuusissatut pilersaarusiortoqarnera nersualarlugu.

Taamaakkaluartoq naqissuserpaa nuna tamakkerlugu tarnikkut peqqissuseq eqqarsaatigalugu ilisimasalinnik sulisunik pisariaqartitsisoqartoq, naalakkersuisunullu kaammattuutigalugu iliuusissatut pilersaarusiortormut atatillugu nukinik naammattunik tunniussisoqarnissaanik anguniagaqartoqassasoq, ingammik kommunit eqqarsaatigalugit. Kiisalu naqissuserpaa nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaarut inuiaqatigiit soqutigisallillu allat peqatigalugit atuutilersinneqartariaqartoq.

Inernerit tamakkiisumik uani atuarneqarsinnaapput.

MIO-MI SULIAT ALLAT

2023-p ingerlanerani
meeqqat pisinnaatitaaffii
siammarterniarlugit MIO
sammisani assigiinngitsuni
peqataallunilu
ingerlatsisimavoq.

Qupanuk Eugenius Labansen atuarfimmit suliffimmik misiliinerminut atatillugu MIO-mi sapaatip-akunneri marluk sulivoq, "Ulloq ataaseq meeqqat oqaaseqartartuaaneq"-llu ingerlanneqarluni. Qpanuup suliffimmik misiliinerminut atatillugu angajoqqaat avittartut meerai ukkatarisimavai.

"Kalaallit Nunaanni meeqqat affapajaavisa angajoqqaavi najugaqatigiinngillat. Angajoqqaat najugaqatigiinnginneri meeqqanut sakkortusinnaavoq, politikkitigullu sammineqartariaqarpoq nukinillu atuiffiusariaqarluni, taamaaliornikkummi meeqqat ikiorneqarnissamik pisariaqartitaminnik pisinnaalissagaluarput," taama oqarpoq Qupanuk 14-inik ukiulik.

Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup "Meeqqat sakkortuunik nalaataqarsimasut, qanorlu ikiorneqarnissaat" qulequtaralugu ataatsimeersuartitsineranut MIO peqataavoq. Meeqqat sakkortuunik nalaataqarsimasut sammineqarnissaat nuannaarutigisimaqaarput, samminera-tigummi meeqqat paasisinnaaneru-lissavagut ikiorsinnaanerulerlugillu.

Meeqqat oqaaseqartartuat Meeqqanut inuusuttunullu Naalakkersuisup Ilaqutariit pillugit ataatsimeersuartsinerani peqataavoq. Meeqqat oqaaseqartartuat suliniut Qamani pillugu saqqummiivoq, suliniummi inuusuttut akornanni imminut toquttarnermik pinaveersaartitsineq sammineqarpoq, inuusuttullu siunnersuutigisimasaat saqqummiunneqarput.

Innuttaasunut qanillinerunissaq ilaqtariinnillu peqataatsinerunissaq eqqarsaatigalugu Qitiusumik Allattoqarfimmi nalimmassartoqartariaqarnera eqqaavaa.

Meeqqat oqaaseqartartuat ataatsimeersuarnermut "The Seventh Generation Fund for Indigenous Peoples"-imik taaneqartumut peqataavoq. Ataatsimeersuarnermi nunap inoqqaavisa imminnut intergenerational traumaqartarnerat akunnerminnilu persuttaasarnerisa unitsittariaqarnerisa pingaassusaa oqalugiaatigaa.

“Massakkut unitsinnianngikkutsigit, meeqqatta nangissavaat,” taama oqarpoq Meeqqat oqaaseqartartuat, Aviâja Egede Lynge.

Kalaallit Nunaata Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissusaannut peqataalerneranut ukiunik 30-nik nalliuttorsiornermut atatillugu sammisaqar-tisinermi MIO peqataavoq.

Meeqqat oqaaseqartartuat oqallitsisinermi peqataavoq.

TUSAGASSIORFIMMIINNEQ

Meeqqat oqaaseqartartuat inatsisitigut pisussaffeqarpoq inuiaqatigiit ineriartornerannut sunniuteqartussanik piffissamut attuumassuteqartunik apeqquteqassalluni, taamaaliornikkut meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffii siuarsarneqarlutillu soqutiginarsarneqassapput.

Tassungaa atatillugu tusagassiorfiit Meeqqat oqaaseqartartuanut pingaaruteqartorujussuupput, taakkualu aqutigalugit Meeqqat oqaaseqartartuat oqaaseqartarpoq assersuutigalugu meeqqat pisinnaatitaaffii innarlerneqarsimattillugit.

Meeqqat oqaaseqartartuat tusagassiorfinni assigiinngitsutigut ukiup ingerlanerani peqataasarsiavoq. Ilaatigut soorlu:

Meeqqat oqaaseqartartuat KNR radiumiinnermini isumaginninnikkut nakkutilliisoqarnissaanut kajumissaarivoq

Meeqqat oqaaseqartartuat KNR radiumut februaarip 12-iani pulaarnermini isumaginninnikkut nakkutilliisoqarnissaa sammivaa.

Illeq

Kalaallit Nunaata Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqanut isumaqatigiissusaannut peqataalernermit ukiut 30-nngortoriornerannut atatillugu Meeqqat oqaaseqartartuat maajip 11-ani Illermiippoq.

Politikkens Podcast

Novembarip 17-iani Meeqqat oqaaseqartartuat Politikkenip podcastianut peqataavoq. Peqataanermi kalaallit meerartaasa inuusuttaasalu unammilligassaat saqqummiunneqarput kiisalu iliuuseqartoqarnissaanut tapersersuisoqarnissaanullu pisariaqartitsineq naqissuserneqarluni.

Quppernermi matumani 2023-mi MIO-p tusagassiutinut nalunaarutaat takuneqarsinnaapput, kiisalu MIO pillugu nuna tamakkerlugu tusagassiorfinni allaaserisat takuneqarsinnaallutik.

- "Aviâja E. Lynge: pimmatiginnittarneq pillugu: Pimmatiginnittarneq akiorniarlugu periusissiaq nutaaq pappiliaannaavoq", Sermitsiaq KNR ulloq 30/01/2023
- "MIO: Meeqqanik inuusuttunillu ikiuinerput naammanngilaq", KNR ulloq 09/04/2023
- "MIO sulipiloortoq: Meeqqat inuusuttullu atugaat akisussaasunit iliuuseqarfigineqartariaqarput", KNR ulloq 17/04/2023
- "Tarnikkut nakuuserneq unitsinniarlugu iliuuseqarniarussi massakkuuvoq", MIO ulloq 02/05/2023
- Iliuusissani pilersaarummi imminut toqunnissamut pinaveersaartitsinermi ikiorsiineq ilaanngilaq – sooruna?", MIO ulloq 15/05/2023
- "Imigassamik atornerluinermi iliuusissatut pilersaarummi meeqqat eqqaamalaarisigit", MIO ulloq 11/05/2023
- "MIO: Meeqqat pillugit suliat kommunit kivissinnaangikkaat nassuerutigisariaqarparput", KNR ulloq 23/06/2023
- "Ikiortikkumalluni suaaruteqarneq ajunngitsup tungaanut alloriarneruvoq", MIO ulloq 23/06/2023
- "MIO: 2016-mili meeqqat unnuiffissaminnik noqqaalerput", Sermitsiaq ulloq 26/07/2023
- "Peqqinnissaqarfiup sumiginnaanera meeqqat inuunerannik naleqarpoq!", MIO ulloq 26/09/2023.
- "MIO meeqqat peqqinnissaqarfimmi sullinneqarnerat pillugu: Toqusoornerit pingasut misissuiffigai", Sermitsiaq ulloq 26/09/2023
- "MIO Naalagaaffiit Peqatigiinnut nassiussisoq: Taamaaliunngikkutta pitsanngortoqarnaviangimmat", KNR ulloq 26/09/2023
- "MIO: Angajoqqaanut artorsaatilinnut ikiueriaatsinik amigaateqarpugut", KNR ulloq 27/09/2023
- "Sunamita siulliussava? Meeqqanut pitsaanerpaaq imaluunniit aningaasatigut sipaarutissat?", MIO ulloq 05/10/2023
- "Aviâja Egede Lynge: Eqqortup oqaluttuarisarnera imminut akilersinnaavoq", Sermitsiaq ulloq 25/10/2023
- "Meeqqat illersuisuat: Piniartut aalisartullu meeraat silap pissusiata allanngoriartorneranit annikilliorput", KNR ulloq 06/12/2023

MEEQQAT OQAASEQARTARTUAT EBBE MUNCKIP NERSORNAASIUTTAGAANNIK TUNINEQARTOQ

Meeqqat oqaaseqartartuat, Aviâja Egede Lynge, 2023-mi Ebbe Munckip nersornaasiuttagaanik tunineqarpoq, nersornaallu ataqinartorsuup Dronning Margrethe II-ta tunniuppaa. Esther Nørregård-Nielsen, Oak Foundationimi pisortaanerusup, nersornaammik tunniussinerminut tunngavilersuutigaa Aviâja qasutsuilluni, sapiissuseqarluni nutaaliorkunilu suliaminik ingerlatsisarnera. Aviâjap antropologiip iluani ilinniarsimanini atorluarlugu tusarnaarsinnaassuseqarlunilu paasinnissinnaassuseqarpoq, tamannalu peqqutaalluni illoqarfinni nunaqarfinnilu assigiinngitsuni meeqqat inuusuttullu itinerusumik misissuiffigisinnaasimavai. Piginnaaneq taanna inuiaqatigiinni pisortatigoortumik pisortatigoortuunngitsumillu pissaanillit inissisimanerannut paasiniaanissamut pingaaruteqarpoq.

Aviâjap suliaminik ingerlatsinerminut atatillugu inuttut pilliuteqartarsimanera aamma eqqaaneqarpoq, taamaakkaluartorli anguniakkani aallutiinnarsimavai allanngortitsiniaasimallunilu. Inunnut tatiginnissinnaassusaa, aamma pisuni sakkortuuni, maluginiarneqarsimavoq angusaqarluarsimaneranullu peqqutaaqataalluni.

Esther Nørregård-Nielsenip ilassutitut oqaatigaa Aviâjap MIO-mi suleqatini eqqaajuaannarai, kisimiinnginnerartarlunilu, taamaakkaluartoq Aviâja meeqqat oqaaseqartartoraat, taannaavorlu nersornaammik tunineqartoq, taannaavorlu ukiorpassuarni suliaasaqarfiup iluani tunaartaliisimasoq pitsanngorsaasimasorlu.

Aviâja nersornaaserneqarnerminut qujarujussuarpoq oqalugiaatiminilu ima allappoq:

"Kalaallit Nunaanni ima oqariartaaseqarpugut: "Mikisut nalunartunuku". Unammilligassat nukissanik meeqqanillu sorsuuteqarusunnerulernermik tunisisarput.

Nammineq meeqqanik oqaloqateqarsimagaanni, anniarneri takusimagaanni, iliuusissaarunneri anni-laanganerilu takusimagaanni, tusaaneqartutullu misiginerat takusimagaanni, aatsaavissuarlu upperineqartutut misigisut takusimagaanni salluneraasut tusarlugit misigisaq sakkortoorujussuuvoq annernarlunilu.

Taamaattumik akerliusut nukissamik tunisisarput, eqqortorlu pillugu sulerusussuseqalersitsisarluni, meeqqammi ikiornissamik pisinnaatitaaffigisaminnik ikiorneqartariaqarput. Ellen, MIO-milu sulisut, qujanarujussuaq meeqqat pillugit ingerlaaqatigiissimanitsinnut."

Ebbe Munckip nersornaarsiuttagaa 1975-mi pilersinneqarpoq, taannalu Ebbe Munckip soqutigisaqarfisa iluini malunnaateqarsimasunut tunniunneqartarpoq.

Ebbe Munckip soqutigisaqarfii tassaasinnaapput Kalaallit Nunaanni paasisassarsiorneq misissuinerlu, qallunaat nunani allani suliaat kiisalu torrassuarmik tusagassiornikkut suliaqarneq.

ANE QUJAUKITSOQ MIO-P NERSORNAASIUTTAGAANIK TUNINEQARPOQ

2023-mi MIO-mit nersornaat tunniunneqartartooq Ane Qujaukitsumut tunniunneqarpoq. Ane Qaanaameerpoq maligassiuuullunilu.

Anep nersorniarneqarneranut sumiiffimmi meeqqanut inuusuttunullu sunngiffimmi misigisassatigullu iliuuseqartarnera tunngavigineqarpoq.

Anep Qaanaami inuusuttunut tunniusimamera

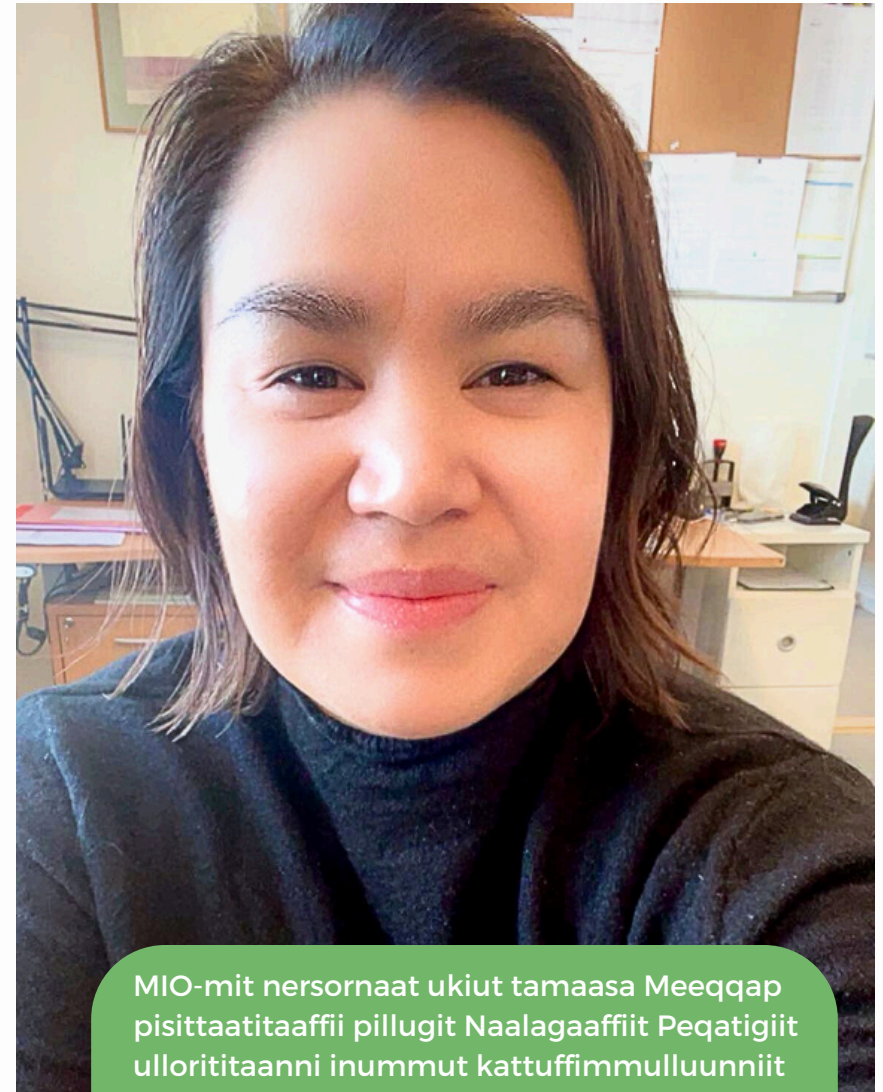
Ane ukiorpassuarni Qaanaami maluginiarneqartarsimavoq, taannami kajumissutsiminik meeqqat inuusuttullu inuunerinnerunissaat anguniarlugu suliniuteqartarsimavoq. Suliniutigisarsimasai sunngiffimmi sammisassaqartitsinermut attuumassuteqaannaratik, aamma sumiiffimmi inuusuttut ilinniarnissaannut, ineriartornissaannut imminnullu tatiginerunissaannut attuumassuteqarput.

Sammisassat iliuutsillu

Ane Qaanaami meeqqanut inuusuttunullu sunngiffimmi sammisassanik toqqissisimanartunik soqutigineqartunillu ingerlatsisimavoq. Ilaatigut pinngortitamut unnuiartortitsisarsimavoq, tassanilu meeqqat avatangiisiminnik misissuullutillu ilinniarsinnaasarput.

Pinngortitami sammisassaqartitsinerup saniatigut Ane aamma crossfitimi timigissarnermillu sungiusaasarpoq. Sungiusaanermini timikkut nukittunissaq inuusuttullu peqqinnarnerusumik inuuneqarnissaat sammineqartarpoq. Sungiusarneq aqqutigalugu meeqqat piginnaasanik pingaarutilinnik ilinniaannaratik timersornerup ilorrisimaarnerullu pingaassusaat aamma ilinniartarpaat.

MIO-mit Ane Qujaukitsoq pilluaqqorujussuarparput.

MIO-mit nersornaat ukiut tamaasa Meeqqap pisittaataaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit ullorititaanni inummut kattuffimmulluunniit immikkut meeqqanut suliniuteqarsimasumut tunniunneqartarpoq.

MIO-mit NunaFonden aningaasaliineranut qujavugut, taakkuami nunatsinni maligassiuusut ukiut tamaasa immikkuullarissumik iliuuseqarfigineqarnissaannut piviusunngortitsisuummata.

LADIES CIRCLE MIO-MUT TAPIISSUTEQARPOQ

Marsip ingerlanerani Ladies Circle ukiumut Charity Dinnerertarnerat ingerlanneqarpoq, ukioq mannalukater-sorneqartut MIO-mi inuusuttut imminnut toquttarnerat akiorniarlugu suliniutigineqartumut aningaasaliissutigineqarput. MIO-lu 418.000 kr.-inik tapiiffigineqarluni.

Suliniutip Qamanip, immiut toquttarneq akiorniarlugu suliniutaasup, ingerlanneqarneqarnerani MIO-p paasivaa, inuusuttut ikinngutiminnik ikiuinissaminnut sakkussanik amigaateqartut. Ikinngutillu ikiorniakkat tassaapput immi-nut toqunnissamik eqqarsaatersuuteqartartut imaluunniit immiut toqussimasunik ilisimasallit.

Ladies Circlemit tapiissutit atorlugit inuusuttunut tarnikkut ikiueqqaarneq pillugu pikkorissaasoqassaaq, taannalu Røde Korsip, KRK Inuata ingerlatissavaa. MIO suliniut Qamanimilu peqataasut allat pikkorissaanerit ingerlanneqarnissaanut ineriartortitsinermut ingerlatsinermullu peqataatinneqarput.

MIO-mit Ladies Circle Charity Dinnerimit tapiissuteqarnerannut qujarujussuarpugut, tapiissutit immiut toquttarneq akiorniarlugu inuusuttut pikkorissaatitsinernut toqqaannaq atorneqassapput. Takkualu saniatigut sulini-ummut aningaasatigut tapiissuteqarsimasut suliffeqarfii inuillu aamma qujaffigerujussuarpagut.

INNUTTAASUT SAAFFIGINNISSUTAAT

MIO-p ulluinnarni suliaanni pingaernerit ilaat tassaavoq akeqanngitsumik meeqqanut inersimasunullu siunnersuineq ilitersuinerlu. Iltersorneqartartut inuinnaasinnaapput, pisorta qarfiusinnaapput, suliffe qarfiusinnaapput pisorta qarfiit pigisaat namminersortulluunniit, kattuffiit peqatigiiffiillu. Siunnersuinermi meeqqat pisinnaatitaaffii maalaaruteqarsinnaanerlu oqaluuserineqartarput. Saaffiginissutit telefonikkut, MIO-p emailiatigut imaluunniit allaffimmuut ornigunnikkut pisarput.

2023-p ingerlanerani MIO-mut saaffiginissutit amerlanerpaat angajoqqaaneersimapput, taakkualu meeqqanut angerlarsimaffiup avataanut inissineqarsimasunut attuumassuteqarnerullutik. Kisianni aamma innuttaasut meeqqanik inissisimanerluttunik takunnissimallutik saaffiginissimapput, taakkualu qanoq iliornissaminnut nalorninertik saaffiginissutigisarpaat kiisalu suliat assingusut pillugit sulianik ingerlatsisut siunnersorneqarissaq siunertaralugu saaffiginittarsimallutik.

Saaffiginissutit amerlanerpaat sulianut ataasiakkaanut attuumassuteqarput, saaffiginissutillu aallaavigalugit takuneqarsinnaavoq innuttaasorpasuit pisorta qarfinnit takuneqannginnermik tusaaneqannginnermillu misigisut. MIO-p suliat ataasiakkaat suliarisinnaanngilai, MIO-mmi inatsisitigut tunngavianut tamanna ilaatinneqanngimmat.

MIO-li maalaaruteqarnissamut attuumassusillit pillugit saaffiginissuteqartut siunnersorlugillu ilitersorsinnaavaat. Siunnersuineq eqqarsaatigalugu MIO-mit anguniarneqartuaannarpoq meeqqanut inuusuttunullu attaveqarnerup pitsanngorsaaffiqarnissaa, taakkuami meeqqat pisinnaatitaaffii maalaaruteqarsinnaatitaanerlu pillugit nalornissuteqartillutik MIO-mut saaffiginissinnaajuaannarnerminnik ilisimannitsikkusunnarput.

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit siunnersorneqar-nissamik pisariaqartitsiguit, MIO-mut saaffiginissinnaavutit, oqarasuaat: **34 69 40** imaluunniit uunga mailerlutit: **mio@mio.gl**.

Unammilligassarisatit pillugit oqaloqateqarnissamik pisariaqartitsiguit Tusaanngamut saaffiginissinnaavutit, oqarasuaat: **801180**, imaluunniit aamma SMS-ersinnaavutit uunga: **1899**.

MIO-P ALLATTOQARFIA

MIO-p allattoqarfiani sulisut arfinillit piffissaq tamakkiisoq sulisinnaapput, taakkualu ima inuttalersorneqarsimapput.

Taakkua saniatigut allattoqarfimmi sulianut atatillugu allaffissornikkut suliaqartoqarpoq. 2023-p ingerlanerani MIO avataanit nutserisitsillunilu siunnersorneqartarsimavoq.

Aviâja Egede Lynge
Meeqqat Oqaaseqartartuat

Rasmine Hansen
Allattoqarfimmi pisortaq

Ditte Sølbeck
Siunnersuisuuneq

Laura Lennert Jensen
Attaveqaqatigiinnermut siunnersorti

Malu Rohmann Balle
AC-fuldmægtigi

Laila Ludvigsen
Isumaginninnermi siunnersorti

TAPIISSUTIT

2023-p ingerlanerani suliffeqarfiit aningaasaateqarfiillu namminersortut pisortaqaqfinneersullu suliffeqarfitsinnut aningaasaliissutinik, tapiissutinik tunniussanillu allanik pisimapput.

Tapersersuisunut tamanut qujanarujussuaq, inuillu aamma kajumissutsiminnik MIO-mut tapiissuteqarsimasut qutsavi-gerujussuarpagut.

NunaFonden

MIO-P 2024-MUT ANGUNIAGAI

MIO-p iliuusissatut pilersaarutaanni 2023-mit 2025-mut allassimasut malillugit MIO 2024-mi suliniuteqarniarpoq.

MIO-p iliuusissatut pilersaarutaanni anguniagaavoq meeqqat pisinnaatitaaffiisa malinneqarnissaasa tunngaviusumik qulakkeerneqarnissaat, taamaaliussaagullu meeqqanik tusarnaarnikkut, atugarisaannik ilisimasanik katersinikkut, oqallitsitsinikkut kiisalu meeqqat inuunerinnerunissaannik siunnersuusiornikkut. Taamaattumik meeqqat inuunerminni atu-gassarititaannik ilisimasat qaffassarneqassapput aammalu Kalaallit Nunaanni meeqqat pisin-naatitaaffiini nakkutiginninneq pitsanngorsarneqassalluni kiisalu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit ilisimasat annertusarneqassallutik.

2023-mi suliniutit ingerlanneqarsimasut nanginneqassapput, 2024-llu ingerlanerani inerisar-neqassallutik. Assersuutigalugu digitalikkut meeqqanik tusarniaasinnaanarup aallartisar-neqarnissaa. Aammattaaq MIO-p KANUNUPE-llu suleqatigiillutik nunaqarfinni meeqqanut kinguaassiutitigut kannguttaattuliortarneq akiorniarlugu suliniutaat aallartisarneqassaaq.

2023-p ingerlanerani MIO-p peqqinnissaqarfiup iluani allagaatinik takunnissinnaatitaaneq malillugu suliaqarsimavoq. 2024-milu MIO-p meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit allagaatinik takunnissinnaatitaaneq aqqutigalugu nakkutiginninniarpoq, suliaqarfiilli allat aallaavi-ussapput. Suliarlu ingerlanneqassaaq meeqqat pisinnaatitaaffiini unioqqutitsisoqarsimanera paasiniaaffiginiarlugu. Taakkualu saniatigut MIO-mit inersimasut meeqqat pisinnaatitaaffiini ilisimasaqarnerulernissaannik suliniuteqartoqassaaq.